

Opinia Europejskiego Komitetu Regionów – Przyszłość jednolitego rynku i konkurencyjność UE

(C/2025/287)

Sprawozdawca: Martijn VAN GRUIJTHUIJSEN (NL/Renew Europe), minister regionalny Noord-Brabant

I. ZALECENIA POLITYCZNE

EUROPEJSKI KOMITET REGIONÓW (KR),

Silne, innowacyjne i odporne regiony w Unii Europejskiej

1. Podkreśla, że podstawowe cele Unii Europejskiej obejmują promowanie dobrobytu, zapewnianie praworządności, równości, wolności, pokoju i demokracji w zrównoważonym środowisku, zgodnie z wizją nakreśloną w sprawozdaniu Maria Draghiego. Zaznacza, że te wartości muszą nadal stanowić podstawę przyszłej polityki UE. Zauważa w tym kontekście pilną potrzebę określenia przez UE wspólnych celów na przyszłość oraz uzgodnienia przez państwa członkowskie środków służących ich osiągnięciu.

2. Stwierdza, że UE musi odgrywać wiodącą rolę w dziedzinie innowacji, wydajności i dekarbonizacji w kluczowych technologiach, aby stać się światowym liderem w głównych dziedzinach technologii. W związku z tym popiera śmiałą wizję Maria Draghiego, w szczególności ambicję wzmocnienia roli UE w najważniejszych globalnych gałęziach przemysłu – takich jak technologie obliczeniowe i sztuczna inteligencja, czyste technologie, sektor motoryzacyjny – oraz budowania zdolności w zakresie obronności i odporności.

3. Wzywa Europę do przyjęcia bardziej asertywnego podejścia na rynkach światowych, by aktywnie chronić swoje interesy. Zaleca podjęcie niezbędnych działań w celu ochrony europejskich technologii strategicznych przed niesprawiedliwymi systemami dotacji. Trzeba także być gotowym do reagowania w obliczu nieuczciwej konkurencji spoza UE oraz inicjatyw zagrażających podstawowym celom i wartościom UE.

4. Opowiada się za elastycznymi strategiami politycznymi w oparciu o konkretną sytuację regionów i państw członkowskich, przy jednoczesnym utrzymaniu wiodącej roli regionów w zarządzaniu odpowiednimi funduszami UE. Uznaje potrzebę rozróżnienia między strukturalnym wzmocnieniem regionalnym a stymulowaniem innowacyjnego wzrostu. Uważa, że dostosowanie podejść opartych na neutralności technologicznej i zdolnościach regionalnych umożliwi skuteczniejszy i sprawiedliwszy rozwój oraz dobrobyt dla wszystkich. Twierdzi, że aktywna pomocniczość jest właściwą metodą zapewnienia, aby ogólnounijne przepisy mające na celu wzmocnienie jednolitego rynku, o których mowa w sprawozdaniach Enrica Letty i Maria Draghiego, były dobrze dostosowane i skutecznie wdrażane.

5. Podkreśla znaczenie ustanowienia wysokich standardów na szczeblu europejskim, przy jednoczesnym zapewnieniu, aby wdrażanie pozostało obowiązkiem państw członkowskich, regionów i miast, ponieważ podejście to wzmocni UE, a zarazem zwiększy lokalną rozliczalność i odpowiedzialność za wyniki.

6. Zaleca, aby Komisja Europejska zwiększyła wysiłki na rzecz nadzorowania właściwego wdrażania strategii politycznych i przepisów we wszystkich państwach członkowskich. Wzywa Komisję Europejską do wzmocnienia kontroli ex post i zapewnienia zgodności z przepisami przy jednoczesnym zmniejszeniu obciążeń administracyjnych ex ante i poprawie otoczenia biznesowego. Zwraca się do Komisji o zapewnienie, by te wysiłki były zgodne z zasadami Zielonego Ładu i koncentrowały się na ramach regulacyjnych, które wspierają również zielone inwestycje i zrównoważony rozwój gospodarczy. Podkreśla jednocześnie, że Zielony Ład musi iść w parze z konkurencyjnością gospodarki. Ubolewa, że rosnąca liczba przepisów UE negatywnie wpływa na europejskie przedsiębiorstwa i konkurencyjność. Ponawia zawarty w sprawozdaniu Maria Draghiego apel, aby przed przyjęciem nowych przepisów Komisja dokonywała na początku każdej kadencji systematycznej oceny wszystkich obowiązujących przepisów ustawowych i wykonawczych UE, jak również przeprowadzała testy warunków skrajnych.

7. Wzywa do ponownego skoncentrowania się na innowacjach transformacyjnych, aby zachęcić regiony i miasta do przyjmowania zaawansowanych technologii i praktyk w różnym tempie, wspierać regiony najbardziej zdolne do przeprowadzenia innowacyjnym praktykom, a zarazem zapewniać wsparcie strukturalne tym regionom, które potrzebują więcej czasu, aby nadrobić zaległości.

8. Uważa, że obecne inwestycje w badania naukowe i innowacje są niewystarczające. Apeluje o zwiększenie inwestycji w odpowiednie technologie UE skupiające się na konkurencyjności, z korzyścią bezpośrednio i pośrednio dla wszystkich regionów UE, przy jednoczesnym skoncentrowaniu instrumentów politycznych na maksymalizacji wpływu w konkretnych regionach. Uważa, że te inwestycje powinny przyczynić się do europejskiej współpracy, ponieważ ekosystemy funkcjonują skuteczniej, gdy nie zatrzymują się na granicach wewnętrznych. Dostrzega zaletę tego podejścia, ponieważ zmniejszyłoby ono zapotrzebowanie na dodatkowe wkłady do budżetu UE, sprzyjając samowystarczalności państw członkowskich.

9. Podkreśla, że jeżeli Unia Europejska będzie skutecznie współpracować i jednoczyć się wokół wspólnych celów, to może stać się wiodącą potęgą gospodarczą na świecie. Zwraca uwagę, że wymaga to skoordynowanych wysiłków na wszystkich szczeblach sprawowania rządów, ze szczególnym uwzględnieniem długoterminowego planowania strategicznego. W związku z tym wzywa przywódców UE do podjęcia niezbędnych kroków w celu zwiększenia konkurencyjności i produktywności na wszystkich terytoriach UE oraz apeluje o transformacyjną zmianę sposobu myślenia, aby to osiągnąć, w tym w stolicach państw członkowskich oraz we władzach lokalnych i regionalnych. Jest przekonany, że wzrost jest kompatybilny z osiągnięciem zielonej, czystej i cyfrowej transformacji za pośrednictwem czystych innowacyjnych technologii.

10. Proponuje wyważony układ, w ramach którego organy UE skupiają się na zapewnieniu uczciwej konkurencji, ustanowieniu solidnych przepisów i znacznych inwestycjach w celu wzmocnienia europejskiej konkurencyjności, podczas gdy regiony i miasta zobowiązują się do przyjęcia odpowiedzialności za wdrażanie. Podejście to sprzyjałoby ponadto wspólnej odpowiedzialności i współpracy na różnych szczeblach sprawowania rządów. Wzywa państwa członkowskie do przyłączenia się do tego zobowiązania regionów i miast.

Konkurencyjna Unia Europejska dostosowana do przyszłych wyzwań

11. Z zadowoleniem przyjmuje dynamikę wynikającą z wyznaczenia Enrica Letty i Maria Draghiego na autorów dwóch przełomowych sprawozdań zawierających spójne i jasne przesłanie do przywódców UE oraz docenia ich wysiłki na rzecz lepszej przyszłości Europy. Wyraża również głęboką nadzieję, że surowa diagnoza stanu jednolitego rynku UE, jej pozycji w świecie i nadchodzących zmian demograficznych w społeczeństwie europejskim uświadomi pilną potrzebę wzmocnienia konkurencyjności i jednolitego rynku UE.

12. Przypomina, że każdy region w Unii Europejskiej ma wyjątkowe talenty i atuty. Podkreśla potrzebę neutralnego pod względem technologicznym podejścia i zapewnienia odpowiednich narzędzi umożliwiających tym regionom i miastom osiągnięcie sukcesu, tak aby wspierać specjalizację regionalną i przyczynić się do ogólnej konkurencyjności UE.

13. Wzywa instytucje europejskie do wyznaczenia jasnych, ambitnych celów dotyczących konkurencyjności i innowacji. Oprócz wspierania konkurencyjności w całej UE zgodnie z atutami regionów polityka konkurencyjności powinna również koncentrować się na osiąganiu doskonałości w regionach i gałęziach przemysłu najbardziej zdolnych do stymulowania innowacji. W tym kontekście wyraża poparcie dla Platformy na rzecz Technologii Strategicznych dla Europy.

14. Uprzedza, że korzyści skali będą miały kluczowe znaczenie, jeżeli UE chce zbudować swój przemysł obronny i zwiększyć swoje zdolności w zakresie energii ze źródeł odnawialnych, aby utrzymać konkurencyjność dzięki przystępnej cenowo energii. Dlatego też oprócz potrzeby zwiększenia produkcji energii ze źródeł odnawialnych podkreśla potencjał rozwiązań nuklearnych nowej generacji o niskim wpływie i innych technologii energii odnawialnej w zakresie zwiększenia odporności i niezależności energetycznej UE oraz osiągnięcia jej celów w zakresie dekarbonizacji. Zwraca uwagę na potrzebę rozszerzenia sieci i zdolności magazynowania energii w celu poprawy bezpieczeństwa energetycznego i odporności energetycznej wszystkich regionów UE.

15. Popiera finansowanie unijne dla wszystkich regionów, w ramach którego zasoby są rozdzielane w regionach i miastach, by zmaksymalizować jego wpływ. Stwierdza, że dobrze zaprojektowany instrument polityki skoncentrowany na konkurencyjności powinien przynosić korzyści wszystkim regionom UE, by zachować równość stanowiącą główną wartość unijną.

16. Wzywa państwa członkowskie do uzgodnienia solidnego finansowania inwestycji innowacyjnych i skutecznego zarządzania nim. Powinno to również obejmować zaangażowanie władz lokalnych i regionalnych w opracowywanie i wdrażanie proponowanych planów działania na rzecz konkurencyjności.

17. Zgadza się, że dalsza integracja usług finansowych oraz rynku kapitałowego i usług bankowych, a także utworzenie unii rynków kapitałowych byłyby korzystne dla konkurencyjności UE, ponieważ mogłyby to doprowadzić do zmobilizowania bardzo potrzebnych prywatnych środków na innowacje.

18. Popiera współpracę między wysoce innowacyjnymi regionami, takimi jak regiony zaangażowane w Sojusz Europejskich Regionów Produkujących Półprzewodniki (ESRA) i inicjatywę Vanguard. Proponuje, by zmiana obecnego systemu programów Interreg umożliwiła ściślejszą współpracę między przodującymi regionami z położeniem nacisku na programy ukierunkowane na międzynarodowe innowacje przełomowe. Obejmuje to wspieranie innowacji, które mogą napędzać zmiany transformacyjne, oraz usprawnienie finansowania, zwłaszcza dla przedsiębiorstw typu start-up i scale-up.

19. Zaleca wzmocnienie współpracy na wczesnym etapie z przedsiębiorstwami prywatnymi w procesie innowacji, aby przyspieszyć rozwój i wprowadzanie na rynek nowych technologii. Sugeruje dostosowanie systemów finansowania i stworzenie nowych instrumentów finansowych w celu wspierania rozwoju przedsiębiorstw scale-up i przyszłych europejskich liderów, a także ważnych projektów stanowiących przedmiot wspólnego europejskiego zainteresowania (IPCEI) i inicjatywy Eureka.

20. Popiera zalecenie zawarte w sprawozdaniu Draghiego, aby przeorientować prace UE, priorytetowo traktując strategię polityczne i działania, w przypadku których UE ma największą wartość dodaną. Uważa, że doprowadzi to do większej autonomii państw członkowskich, regionów i miast, umożliwiając im jak najlepsze dostosowanie polityki i celów europejskich do ich praktyk operacyjnych i dynamiki ich regionu i czyniąc je zarazem odpowiedzialnymi za wyniki. Apeluje, aby towarzyszyły temu wzmoczone wysiłki i rozszerzenie uprawnień Komisji Europejskiej w dziedzinie kontroli ex post.

21. Wzywa instytucje europejskie do skoncentrowania się na sektorach o krytycznym znaczeniu przedstawionych w sprawozdaniu Draghiego. Podkreśla znaczenie skupienia się na punktach kontrolnych gospodarki światowej a tym samym priorytetowego traktowania takich technologii jak półprzewodniki (nowej generacji) i sztuczna inteligencja, a także innowacji w gałęziach przemysłu, w których Europa ma szczególne atuty, takich jak czyste technologie, przemysł motoryzacyjny i farmaceutyczny, o zasadniczym znaczeniu dla wiodącej pozycji Europy na świecie, tak by nie osłabiać jej wpływu poprzez rozłożenie zasobów na szerszy wachlarz technologii.

22. Stwierdza potrzebę dużych inwestycji UE w kluczowych sektorach oraz fakt, że między pomocą państwa a konkurencyjnością zachodzą interakcje i możliwe są napięcia. Zgadza się, że jedną z głównych słabości UE jest brak wystarczających środków prywatnych i publicznych uruchamianych na rozwój innowacyjnych przedsiębiorstw, a także rozproszenie dostępnych środków finansowych w różnych źródłach. Przypomina, że gospodarka lokalna i regionalna jako pierwsza mierzy się z konsekwencjami – w tym w państwach członkowskich – nieefektywnej polityki pomocy państwa, która zakłóca rynek, a ponadto nie uwzględnia kryteriów, które kompensowałyby utrudnienia naturalne i geograficzne niektórych regionów, by mogły one konkurować na równych warunkach. Ubolewa, że równe warunki działania na jednolitym rynku znajdują się pod presją wewnętrzną w UE, ponieważ państwa członkowskie dążą do zaspokojenia krótkoterminowych indywidualnych interesów za pomocą często nieskoordynowanych środków, takich jak nieuzasadnione transgraniczne bariery handlowe, ogromne dotacje dla przemysłu krajowego i dbanie o partykularne interesy. Zwraca uwagę na specyficzną sytuację w regionach przygranicznych, które są szczególnie zależne od otwartych granic oraz swobodnego przepływu osób i towarów na jednolitym rynku.

23. Wzywa do dużych i trwałych inwestycji w infrastrukturę fizyczną, taką jak sieci elektroenergetyczne, sieci kolejowe i stacje ładowania pojazdów elektrycznych. Przyznaje, że brak takich inwestycji w przeszłości jest jedną z przyczyn obecnych problemów Europy w dziedzinie konkurencyjności, ponieważ nie zadbano wystarczająco o istniejącą infrastrukturę ani nie uruchomiono niezbędnej nowej infrastruktury odpowiednio szybko lub na odpowiednią skalę.

24. Podkreśla, że interoperacyjność infrastruktury i standaryzacja wymogów technicznych są niezbędne dla przyszłej wydajności na jednolitym rynku. Zauważa, że skoordynowane podejście europejskie ma kluczowe znaczenie dla transformacji europejskich sektorów energii i transportu w kierunku neutralności klimatycznej. Zaznacza, że współpraca regionalna odgrywa zasadniczą rolę w zapewnieniu wsparcia politycznego dla infrastruktury transgranicznej ze wszystkich odnośnych państw członkowskich.

25. Podkreśla, że polityka konkurencji powinna gwarantować, że jednolity rynek nie tylko broni silnych przedsiębiorstw o ugruntowanej pozycji, ale również promuje innowacje i usuwa bariery wejścia na rynek. Zgadza się ze sprawozdaniem Draghiego, że polityka konkurencji powinna być wbudowana w europejską strategię przemysłową i w związku z tym powinna umożliwiać większe wsparcie publiczne, które jest zgodne z równymi warunkami działania jednolitego rynku. Zgadza się również, że decyzje w sprawie łączenia przedsiębiorstw i przeciwdziałania praktykom monopolistycznym nie powinny opierać się wyłącznie na krótkoterminowych interesach konsumentów, lecz powinny uwzględniać szersze długoterminowe konsekwencje dla strategicznej autonomii UE.

26. Podkreśla konieczność równowagi między uczciwą konkurencją a niezbędnymi inwestycjami i dotacjami publicznymi w celu zapewnienia długoterminowej konkurencyjności UE. Odnotowuje zalecenie Maria Draghiego dotyczące przekształcenia polityki spójności w ramach szerszych wysiłków na rzecz osiągnięcia strategicznych celów UE. Uważa, że konieczne jest zapewnienie większych środków na innowacje transformacyjne i strukturalne wzmocnienie regionalne. Stoi na stanowisku, że ta przeformułowana polityka spójności powinna prowadzić do zwiększenia finansowania polityki spójności. Zaznacza, że przyszłe zasady UE dotyczące pomocy państwa powinny bardziej sprzyjać jednolitemu rynkowi i rozwiązać problem poszukiwania przez wnioskodawców najkorzystniejszej pomocy państwa, a także gwarantować, że środki publiczne są przeznaczane na pomoc UE w osiąganiu strategicznych celów gospodarczych. W związku z tym zachęca do stosowania instrumentu ograniczania ryzyka w celu przyciągnięcia zwiększonych inwestycji prywatnych oraz do rozszerzenia form innowacji, które kwalifikują się do projektów IPCEI.

27. Z zadowoleniem przyjmuje nie tylko apele Enrica Letty i Maria Draghiego o uproszczenie i przyspieszenie procedur IPCEI, ponieważ mogłyby one pomóc ukierunkować środki publiczne na inwestycje strategiczne, takie jak energia i infrastruktura cyfrowa, ale także wzywa UE do zaktualizowania wszystkich systemów pomocy państwa w celu priorytetowego traktowania finansowania publicznego dla prywatnych przedsiębiorstw i projektów, które przyczyniają się do rozwoju jednolitego rynku, promują zrównoważenie środowiskowe lub wspierają regionalną odporność.

28. Podkreśla, że badania naukowe, innowacje i komercjalizacja są głównymi motorami wzrostu wydajności, zwłaszcza w czasie wdrażania sztucznej inteligencji (AI). Stwierdza, że regiony i miasta mogą odegrać wiodącą rolę w tym zakresie, wspierając przyjmowanie sztucznej inteligencji na szczeblu lokalnym. W związku z tym z zadowoleniem przyjmuje fakt, że w sprawozdaniu skoncentrowano się na umiejętnościach, ponieważ wpływ sztucznej inteligencji w Europie spowodował do tej pory raczej zwiększenie siły roboczej, a nie zastępowanie pracowników. Przypomina, że konkurencyjność UE będzie również wymagała dalszych wysiłków na rzecz zaradzenia niedoborowi wykwalifikowanej siły roboczej i przeszkolenia (przyszłej) siły roboczej w UE, m.in. dla potrzeb cyfrowego, ekologicznego i czystego przemysłu. Apeluje o solidne finansowanie projektów w zakresie AI na wszystkich szczeblach i sugeruje kontynuowanie oraz wzmocnienie w WRF na okres po 2027 r. obecnych inicjatyw finansowanych w ramach programu „Cyfrowa Europa”, takich jak konsorcja na rzecz europejskiej infrastruktury cyfrowej (EDIC) i europejskie centra innowacji cyfrowych (EDIH).

29. Przypomina, że na konkurencyjność Europy ma również wpływ jej zależność od surowców krytycznych z zagranicy oraz że chociaż akt w sprawie surowców krytycznych jest właściwym krokiem w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym, UE potrzebuje prawdziwie ogólnej strategii dotyczącej obiegu zamkniętego na rzecz zmniejszenia podatności na zagrożenia zewnętrzne i zwiększenia strategicznej autonomii na wszystkich etapach łańcuchów dostaw poprzez dywersyfikację łańcuchów dostaw, wspieranie gospodarki o obiegu zamkniętym i zmniejszenie popytu na surowce dzięki innowacjom w zakresie efektywności materiałowej i projektowania produktów o obiegu zamkniętym.

Tworzenie silniejszego jednolitego rynku z regionami i miastami

30. Jest głęboko przekonany, że głównym motywem przyszłych reform jednolitego rynku powinna być asertywność, i jest przekonany, że wielkość jednolitego rynku, równe warunki działania oparte na zasadach i stabilność zarządzania to wyjątkowe atuty, na których UE może zbudować swoją przyszłą konkurencyjność.

31. Podkreśla, że niedawne zakłócenia ujawniły słabości naszego jednolitego rynku i niezaprzeczną pilną potrzebę jego modernizacji i aktualizacji, aby dostosować go do przyszłych wyzwań. Zaznacza również, że skutki terytorialne tych zakłóceń znacznie się różnią między państwami członkowskimi i regionami, i wzywa Komisję do wzmocnienia odporności gospodarczej regionów UE oraz konkurencyjności. Odsyła w tym kontekście do opinii KR-u w sprawie wzmocnienia lokalnej i regionalnej odporności gospodarczej ⁽¹⁾.

32. Z zadowoleniem przyjmuje zawarte w sprawozdaniu Draghiego wyraźne odniesienia do pomocniczości jako narzędzia służącego zmniejszeniu obciążeń regulacyjnych dla przedsiębiorców i małych przedsiębiorstw oraz do aktywnego stosowania tej unijnej zasady. Niezbędne staje się również rzeczywiste uproszczenie administracyjne. Zachęca instytucje UE do przyjęcia tego podejścia i wzywa do włączenia tych zaleceń zawartych w sprawozdaniu Draghiego do podejścia opartego na aktywnej pomocniczości, o które już wcześniej apelował Komitet. Sprzeciwia się nadmiernie rygorystycznemu wdrażaniu przepisów, podkreślając, że niepotrzebne uzupełnienia prawodawstwa UE w wielu przypadkach powodują uciążliwe zawilości, szkodzą konkurencyjności i utrudniają skuteczne wdrażanie polityki europejskiej we wszystkich regionach.

33. Zwraca uwagę, że regiony i miasta są ośrodkami badań naukowych i innowacji w UE, czerpiącymi korzyści z różnorodności, kreatywności, przedsiębiorczości i współpracy. W związku z tym przyjmuje do wiadomości koncepcję polegającą na dodaniu do jednolitego rynku piątej swobody obejmującej badania naukowe i innowacje. Zauważa, że w wielu regionach nadal brakuje nacisku na waloryzację, co może być bardzo korzystne dla wzmocnienia strukturalnego i innowacyjnego potencjału całego jednolitego rynku.

⁽¹⁾ Opinia Europejskiego Komitetu Regionów – Europejskie regiony przygotowane na wstrząsy: wzmocnienie lokalnej i regionalnej odporności gospodarczej w ramach strategicznego rozwoju jednolitego rynku (Dz.U. C, C/2024/7061, 4.12.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/7061/oj>).

34. Popiera tzw. 28. system prawny i wzywa decydentów UE do szerokiego stosowania tego podejścia, aby umożliwić przedsiębiorstwom i pracownikom łatwe poruszanie się po jednolitym rynku ponad granicami państw członkowskich oraz uprościć i przyspieszyć procedury regulacyjne. Zwraca jednak uwagę, że wymaga to również lepszego dostosowania i harmonizacji nadzoru nad takimi systemami, aby uniknąć fragmentacji „tylnymi drzwiami”.
35. Zgadza się z Enrikiem Lettą i Mariem Draghim, że jednolity rynek powinien znajdować się w centrum wysiłków na rzecz umożliwienia bezproblemowej działalności transgranicznej. Tę szczególną potrzebę dostrzeżono już w akcie o sytuacji nadzwyczajnej na rynku wewnętrznym i odporności rynku wewnętrznego, aby zagwarantować funkcjonowanie rynku wewnętrznego także na wypadek przyszłych sytuacji kryzysowych. Wzywa Komisję Europejską do wzmocnienia wysiłków na rzecz urzeczywistnienia jednolitego rynku dla MŚP, a nie tylko dla dużych przedsiębiorstw. Zwraca uwagę, że dostęp do jednolitego rynku nie tylko wiąże się z ograniczeniem przeszkód w handlu, ale również wymaga usunięcia barier przy wejściu na rynek, z którymi borykają się rozwijające się przedsiębiorstwa, zwłaszcza przedsiębiorstwa typu start-up i scale-up, często z powodu braku dostępnych inwestycji.
36. Podkreśla potrzebę zachowania modelu społecznego UE przy jednoczesnym zwiększeniu konkurencyjności i odporności gospodarczej. Zgadza się ze stanowiskiem zaprezentowanym w sprawozdaniu Draghiego, zgodnie z którym europejskie podejście do konkurencyjności musi gwarantować, że wzrost wydajności i włączenie społeczne idą ze sobą w parze. Przypomina w związku z tym, że wszyscy pracownicy muszą mieć prawo do kształcenia i przekwalifikowania, aby byli w stanie dostosować się do wyzwań związanych z szybkimi zmianami technologicznymi i przemianami sektorowymi.
37. Popiera cele nowej koncepcji „swobody pozostania” Enrica Letty, co oznacza, że jednolity rynek powinien służyć wszystkim i przynosić korzyści również tym, którzy nie planują opuścić swojego regionu. Postrzega politykę spójności i usługi świadczone w interesie ogólnym jako odpowiednie narzędzia polityki do osiągnięcia tych celów. Zauważa, że skuteczna polityka wymaga skoncentrowania się na strukturalnym wzmocnieniu gospodarczym obszarów znajdujących się w trudnej sytuacji. Wzywa Komisję Europejską do opracowania polityki mającej na celu wdrożenie swobody pozostania w regionach odnotowujących spadek liczby ludności, jak również do priorytetowego traktowania strukturalnego wzmocnienia regionalnego, co przyczyni się do zatrzymywania i przyciągania młodych ludzi na tych obszarach.
38. Odnotowuje, że dotychczasowe wysiłki Komisji Europejskiej w zakresie egzekwowania prawa nie doprowadziły do zniesienia poważnych nieuzasadnionych barier na jednolitym rynku. W związku z tym wzywa Komisję Europejską do przeznaczenia większych zasobów na systematyczne usuwanie barier na jednolitym rynku i egzekwowanie przepisów dotyczących jednolitego rynku.
39. Podkreśla, że rozdrobnienie patentów na jednolitym rynku również utrudnia rozwój własności intelektualnej. Uważa zatem, że innowacje wymagają nie tylko większych inwestycji w badania naukowe i innowacje, ale także ogólnounijnej strategii w zakresie własności intelektualnej.
40. Dostrzega istotną rolę regionów i miast we wspieraniu tworzenia i wdrażania prawdziwie sprzyjającego innowacjom i przyjaznego dla biznesu otoczenia regulacyjnego dla ich pracowników, przedsiębiorstw typu start-up i scale-up, MŚP i przedsiębiorców. W związku z tym popiera i jest gotów wnieść wkład w inicjatywy, które mogą pomóc w przyspieszeniu i uproszczeniu procedur wydawania pozwoleń, takie jak koordynacja wydawania pozwoleń na szczeblu UE w celu ułatwienia rozwoju infrastruktury strategicznej.
41. Uznaje potencjał adaptacyjnego i kreatywnego kształtowania polityki za pomocą instrumentów takich jak piaskownice regulacyjne, w ramach których przedsiębiorstwa mogą testować innowacyjne produkty, usługi lub modele biznesowe pod złagodzonym nadzorem regulacyjnym, aby stymulować eksperymenty i innowacje w skali lokalnej, i dostrzega ważną rolę lokalnych i regionalnych prawodawców we wspieraniu rozwoju tej koncepcji.
42. Ponownie podkreśla znaczenie zjednoczonej Europy, gdyż ma ona zasadnicze znaczenie dla uczynienia UE największym i najbardziej konkurencyjnym blokiem handlowym na świecie.
43. Podkreśla, jak ważne jest angażowanie i włączanie obywateli do działań we wszystkich regionach i miastach UE, aby móc zasadniczo wzmocnić konkurencyjność UE i wpłynąć na jej przyszły kierunek rozwoju.

Bruksela, dnia 21 listopada 2024 r.

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Regionów
Vasco ALVES CORDEIRO